

ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม
ในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน*

องค์การสหประชาชาติ

พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018)

*เอกสารฉบับนี้แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเพื่อเผยแพร่ความรู้เท่านั้น
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่รับผิดชอบต่อความเสียหาย ข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง
หรือความไม่สมบูรณ์ใด ๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมใน
เรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

ภาคีแห่งความตกลงฉบับนี้

ระลึกถึงการรับรองปฏิญญาว่าด้วยการใช้หลักการข้อที่ 10 ของปฏิญญาริโอ ในที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจัดขึ้น ณ นครริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) อีกทั้งยืนยันถึงความมุ่งมั่นต่อสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมและความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องสร้างพันธสัญญาเพื่อ รับรองการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างเหมาะสม และประกาศความสมัครใจที่จะเริ่มปฏิบัติตามกระบวนการสำรวจความเป็นไปได้ในการรับรองตราสารระดับภูมิภาค

ยืนยันอีกครั้งถึงหลักการข้อที่ 10 ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) ซึ่งกำหนดไว้ว่า “วิธีการรับมือกับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในทุกระดับ ในระดับชาติ แต่ละบุคคลย่อมเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างเหมาะสม อันได้แก่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายและกิจกรรมในชุมชน รวมถึงโอกาสการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ รัฐต้องสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างความรู้แก่สาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารไว้บริการอย่างแพร่หลาย อีกทั้งต้องจัดให้มีการเข้าถึงกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและคดีปกครอง ประกอบด้วยเรื่องการชดใช้ความเสียหายและการเยียวยา

เน้นย้ำว่าสิทธิการเข้าถึงมีลักษณะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน ดังนั้น แต่ละสิทธิและทุกสิทธิจึงสมควรได้รับการส่งเสริมและให้มีการปฏิบัติตามทั้งแบบบูรณาการและแบบสมดุล

เชื่อว่าสิทธิการเข้าถึงมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประชาธิปไตย การพัฒนาอย่างยั่งยืน และสิทธิมนุษยชน

ยืนยันอีกครั้งถึงความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและระลึกถึงตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่เน้นย้ำให้ทุกรัฐต้องรับผิดชอบในการให้ความเคารพ คุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างใด ๆ ทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือเรื่องอื่น ๆ ชาติกำเนิดหรือที่มาทางสังคม ทรัพย์สิน การเกิดหรือสถานภาพอื่น ๆ

พร้อมทั้งยืนยันอีกครั้งถึงหลักการทั้งปวงแห่งปฏิญญาของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) และปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992)

ระลึกถึงปฏิญญาของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ แผนปฏิบัติการ 21 โครงการที่อนุวัติตามแผนปฏิบัติการ 21 ปฏิญญาบาร์เบโดส และแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ปฏิญญามอริเชียส และยุทธศาสตร์มอริเชียสเพื่อการอนุวัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์กว่าด้วยการพัฒนาอย่าง

ยั่งยืน แผนการดำเนินงานของที่ประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน และแนวทางการปฏิบัติด้วยวิธีการเร่งรัด (SAMOA Pathway) สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก (SIDS)

ระลึกถึงอีกด้วยว่าเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งจัดขึ้น ณ นครริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ได้รับการขนานนามว่าเป็น “อนาคตที่เราต้องการ” โดยในบรรดาข้อกำหนดหลายประการที่อ้างถึงในหลักการข้อที่ 10 แห่งปฏิญญาริโอ ประมุขแห่งรัฐและผู้นำรัฐบาล รวมทั้งผู้แทนระดับสูงได้รับทราบว่าเป็นที่พอใจที่ประเทศไทย ธรรมนูญ และหลักนิติธรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย เป็นเรื่องสำคัญสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับชาติและระดับสากล รวมถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและครอบคลุม การพัฒนาทางสังคม การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการขจัดความยากจนและความหิวโหย ยังเน้นให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและคดีปกครองนั้นมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น และระดับท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

พิจารณาข้อมติ 70/1 ของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558 เรื่อง “การปรับเปลี่ยนโลกของเรา: วาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2030” ซึ่งที่ประชุมได้รับรองชุดเป้าหมายและเป้าประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งผูกพันระดับสากลและมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์แบบ ส่งผลครอบคลุมในวงกว้าง และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งที่ประชุมยังยืนยันถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 มิติ คือ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและบูรณาการ

ยอมรับแนวคิดพหุวัฒนธรรมของภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และประชาชนในภูมิภาคนี้

อีกทั้งยอมรับงานสำคัญของประชาชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านประชาธิปไตย การเข้าถึงสิทธิและการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐานของประชาชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องนี้

ตระหนักถึงความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในความตกลงระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค การบัญญัติกฎหมายภายใน และแนวปฏิบัติเรื่องสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมและเสริมสร้างความเข้มแข็งการเจรจา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือทางวิชาการ การศึกษา และการสร้างความตระหนักรู้ ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อการใช้สิทธิการเข้าถึงได้อย่างเต็มที่ทั้งในระดับสากล ระดับภูมิภาค ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับท้องถิ่น

ตกลงใจที่จะดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึงอย่างเต็มที่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งการสร้างและการเสริมสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือ

ได้เห็นชอบ ดังนี้

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

ความตกลงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันการปฏิบัติอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างและการเสริมสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือ การมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในการคุ้มครองสิทธิของทุกคนทั้งรุ่นปัจจุบันและอนาคตให้ได้ดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ 2

คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งหมายของความตกลงฉบับนี้

- (ก) “สิทธิการเข้าถึง” หมายถึง สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม
- (ข) “หน่วยงานที่มีอำนาจ” สำหรับความมุ่งหมายของข้อ 5 และ ข้อ 6 แห่งความตกลงฉบับนี้ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐใด ๆ ที่ใช้อำนาจ อำนาจหน้าที่ และปฏิบัติการเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รวมถึงองค์กร องค์กร หรือหน่วยงานอิสระที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือควบคุม ไม่ว่าจะโดยอาศัยอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น ๆ กำหนดหรือไม่ และองค์กรเอกชนที่รับเงินทุนช่วยเหลือหรือผลประโยชน์จากภาครัฐ (ทั้งทางตรงและทางอ้อม) หรือองค์กรที่ปฏิบัติภาระหน้าที่และให้บริการสาธารณะตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับเงินทุนช่วยเหลือหรือผลประโยชน์จากภาครัฐที่ได้รับมา หรือที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่และให้บริการสาธารณะซึ่งได้มีการดำเนินการ
- (ค) “ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม” หมายถึง ข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่อยู่ในรูปแบบการเขียน ภาพ เสียง อิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในรูปแบบอื่นใด อันเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมพร้อมองค์ประกอบ และทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความเสียด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบไม่พึงประสงค์ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยกระทบหรืออาจจะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตลอดจนการคุ้มครองและการจัดการสิ่งแวดล้อม
- (ง) “สาธารณะ” หมายถึง บุคคลทั่วไปหรือนิติบุคคลจำนวนหนึ่งคนหรือมากกว่า และสมาคม องค์กร หรือกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคลทั้งหลายนั้นซึ่งเป็นพลเมืองของชาติหรือต้องอยู่ภายใต้เขตอำนาจแห่งรัฐของรัฐภาคี
- (จ) “บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางและล่อแหลมต่ออันตราย” หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการใช้สิทธิการเข้าถึงตามที่รับรองไว้ในความตกลงฉบับนี้

อันเนื่องมาจากสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบริบทระดับชาติของภาคีแต่ละฝ่าย และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

ข้อ 3

หลักการ

ภาคีแต่ละฝ่ายต้องยึดหลักการต่อไปนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้

- (ก) หลักความเสมอภาค และหลักการไม่เลือกปฏิบัติ
- (ข) หลักความโปร่งใส และหลักความรับผิดชอบ
- (ค) หลักการไม่ถดถอย และหลักการตระหนักถึงความก้าวหน้า
- (ง) หลักสุจริต
- (จ) หลักการป้องกัน
- (ฉ) หลักการระวังไว้ก่อน
- (ช) หลักการคำนึงถึงความเท่าเทียมระหว่างรุ่น
- (ซ) หลักการเปิดเผยมากที่สุด
- (ณ) หลักอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ
- (ญ) หลักความเสมอภาคทางอธิปไตยแห่งรัฐ และ
- (ฎ) หลักความเป็นตัวเอง (pro-persona)

ข้อ 4

บทบัญญัติทั่วไป

1. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องรับประกันว่าทุกคนจะมีสิทธิดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และสิทธิมนุษยชนอันเป็นที่ยอมรับอย่างสากลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้
2. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่ามีการใช้สิทธิตามที่รับรองไว้ในความตกลงฉบับนี้อย่างอิสระ
3. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องรับรองมาตรการทางกฎหมาย กฎระเบียบ การปกครอง หรือมาตรการลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นไว้ในกรอบกฎหมายภายในประเทศ เพื่อประกันการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งความตกลงฉบับนี้
4. ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนให้การใช้ความตกลงฉบับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการแสวงหาความรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึง
5. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าจะจัดให้มีการแนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือแก่สาธารณชน โดยเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางเพื่อส่งเสริมการใช้สิทธิการเข้าถึง
6. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของบุคคล สมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่ส่งเสริมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ด้วยการยอมรับและคุ้มครองบุคคล สมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น

7. ความตกลงฉบับนี้ต้องไม่มีบทบัญญัติที่จำกัดหรือเพิกถอนสิทธิหรือหลักประกันอื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้มากกว่าตามที่กำหนดในตัวบทกฎหมายของรัฐภาคี หรือในความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดที่รัฐเป็นภาคีทั้งในปัจจุบันและอนาคต หรือบทบัญญัติที่ขัดขวางรัฐภาคีในการยินยอมให้มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และความยุติธรรมในคดีด้านสิ่งแวดล้อมให้แพร่หลายยิ่งขึ้น
8. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องหาทางรับรองการตีความที่เอื้อประโยชน์สูงสุดสำหรับการได้รับและการเคารพสิทธิการเข้าถึงอย่างเต็มที่ในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้
9. เพื่อการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบใหม่ เช่น ข้อมูลเปิดซึ่งทำไว้เป็นภาษาต่าง ๆ ตามที่ใช้ในประเทศอย่างเหมาะสม อีกทั้งต้องไม่มีสภาพการณ์ใดที่บับังคับให้หรือทำให้การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์นำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อสาธารณะ
10. ภาคีทั้งหลายอาจส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งความตกลงฉบับนี้ได้ในที่ประชุมระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ตามข้อบังคับของแต่ละการประชุม

ข้อ 5

การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการครอบครอง การควบคุม หรือการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร ให้เป็นไปตามหลักการเปิดเผยมากที่สุด
2. การใช้สิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึง
  - (ก) การขอและการรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่มีอำนาจ โดยไม่ต้องมีการระบุถึงความสนใจเป็นพิเศษหรือการอธิบายเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสาร
  - (ข) การได้รับแจ้งจากให้ทราบในทันทีว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอไปนั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานที่มีอำนาจผู้รับเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารนั้นไว้หรือไม่ และ
  - (ค) การได้รับแจ้งสิทธิการคัดค้านและอุทธรณ์กรณีข้อมูลข่าวสารไม่ได้รับการจัดส่ง และการเรียกร้องขอใช้สิทธินี้
3. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องอำนวยความสะดวกแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือเริ่มตั้งแต่การจัดทำคำขอไปจนถึงการจัดส่งข้อมูลข่าวสาร การคำนึงถึงสภาพและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมภายใต้เงื่อนไขความเสมอภาค
4. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าบุคคลข้างต้นหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมถึงกลุ่มชนพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ ได้รับความช่วยเหลือในการจัดทำคำขอและได้รับคำตอบ

การปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

5. กรณีข้อมูลข่าวสารที่ขอไว้หรือส่วนใดของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่ได้รับการจัดส่งไปถึงผู้ยื่นคำขอ เนื่องด้วยระบบกฎหมายข้อยกเว้นภายในของประเทศนั้น หน่วยงานที่มีอำนาจต้องแจ้งการปฏิเสธให้ทราบอย่างเป็นลาย

ลักษณะอักษร โดยระบุถึงบทบัญญัติทางกฎหมายและเหตุผลที่เป็นการอธิบายให้เห็นถึงการตัดสินใจในแต่ละกรณี พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงสิทธิการคัดค้านและอุทธรณ์

6. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอาจได้รับการปฏิเสธตามกฎหมายภายในประเทศ ในกรณีที่ภาคีไม่มีระบบกฎหมาย ข้อยกเว้นภายในประเทศ ให้ภาคีนั้นนำข้อยกเว้นดังต่อไปนี้มาใช้บังคับ

- (ก) กรณีที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต ความปลอดภัย หรือสุขภาพของปัจเจกบุคคล
- (ข) กรณีที่การเปิดเผยจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือ การป้องกันประเทศ
- (ค) กรณีที่การเปิดเผยจะส่งผลกระทบต่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมถึงสิ่งมีชีวิตชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์หรือถูกคุกคาม หรือ
- (ง) กรณีที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ชัดเจน น่าจะเป็นไปได้ และมีลักษณะเฉพาะที่จะเป็นภัยอันตรายอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกัน การสืบสวน และการดำเนินคดีอาญา

7. ระบบกฎหมายข้อยกเว้นเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงในพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของภาคีแต่ละฝ่ายโดยภาคีแต่ละฝ่ายต้องกระตุ้นให้มีการรับรองระบบกฎหมายข้อยกเว้นที่เอื้อต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

8. เหตุผลในการปฏิเสธต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และต้องมีการอธิบายและกำหนดการควบคุมบังคับใช้ไว้อย่างชัดเจน โดยการคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และต้องได้รับการตีความอย่างเคร่งครัด สำหรับภาระการพิสูจน์จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจ

9. กรณีมีการนำการประเมินผลประโยชน์สาธารณะมาใช้ หน่วยงานที่มีอำนาจต้องประเมินประโยชน์ของการไม่อนุญาตให้ข้อมูลข่าวสาร เปรียบเทียบกับผลประโยชน์สาธารณะจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร บนพื้นฐานของความเหมาะสม ความจำเป็น และความได้สัดส่วน

10. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารในเอกสารไม่ได้รับการยกเว้นทั้งหมดตามวรรค 6 ของบทบัญญัติข้อนี้ ต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้รับการยกเว้นแก่ผู้ขอรับข้อมูลข่าวสาร

เงื่อนไขที่ใช้บังคับในการจัดส่งข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

11. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องประกันว่ามีการจัดหาข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ตามรูปแบบที่ผู้ยื่นคำขอร้องขอ (ถ้ามี) กรณีไม่มีรูปแบบตามที่ร้องขอ ควรจัดข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ในรูปแบบเท่าที่มีอยู่

12. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องตอบคำขอข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับคำขอ หรือกฎหมายภายในประเทศอาจจะกำหนดไว้ให้ดำเนินการเร็วกว่านี้

13. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจขอขยายเวลาการตอบคำขอ เนื่องด้วยสภาวะข้อยกเว้นหรือเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ ต้องแจ้งเรื่องการขยายเวลาให้ผู้ยื่นคำขอทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนสิ้นสุดช่วงระยะเวลาตามที่กำหนดในวรรค 12 ของบทบัญญัติข้อนี้ การขยายเวลาดังกล่าวต้องไม่เกิน 10 วันทำการ

14. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจไม่ตอบภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรค 12 และวรรค 13 ของบทบัญญัติข้อนี้ ให้นำบทบัญญัติข้อ 8 วรรค 2 มาใช้บังคับ

15. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจผู้รับคำขอไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ต้องรีบแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการระบุว่าหน่วยงานใดที่อาจจะมีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว หากสามารถระบุได้ ทั้งนี้ อาจส่งคำขอต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

16. ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอหรือยังไม่เคยมีการจัดทำข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ พร้อมคำอธิบายภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรค 12 และ วรรค 13 ของบทบัญญัติข้อนี้

17. ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการเปิดเผยโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ตราบเท่าที่ไม่มีการขอทำสำเนาหรือการขอให้จัดส่ง ค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาและค่าจัดส่งให้เป็นไปตามระเบียบวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานผู้มีอำนาจกำหนด ค่าใช้จ่ายดังกล่าวต้องสมเหตุสมผลและมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และสามารถยกเว้นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ยื่นคำขอที่ถือว่าเป็นบุคคลในสถานการณ์เปราะบาง หรือเป็นผู้ได้รับการรับรองให้ยกเว้นค่าใช้จ่ายเป็นกรณีพิเศษ

กลไกการกำกับดูแลอิสระ

18. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องจัดตั้งหรือกำหนดองค์กรหรือสถาบันที่เป็นกลางซึ่งเป็นองค์กรอิสระและมีเสรีภาพ จำนวน 1 องค์กรหรือมากกว่า เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบความสอดคล้องกับกฎระเบียบ ติดตาม รายงาน และประกันสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ภาครัฐแต่ละฝ่ายอาจจะพิจารณาการกำหนดและการเสริมสร้างอำนาจการลงโทษไว้ในขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กรหรือสถาบันที่กล่าวถึงข้างต้นอย่างเหมาะสมด้วย

ข้อ 6

การจัดทำและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าหน่วยงานที่มีอำนาจได้จัดทำ รวบรวม เผยแพร่ และกระจายข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานเท่าที่จะเป็นไปได้ตามทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ ในลักษณะเชิงรุก ในช่วงเวลาที่เหมาะสม สม่าเสมอ และเข้าใจง่าย อีกทั้ง ยังปรับข้อมูลข่าวสารนี้ให้เป็นปัจจุบันเป็นระยะและสนับสนุนการจำแนกแยกแยะและการกระจายข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ถึงระดับพื้นที่และระดับท้องถิ่น ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

2. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องพยายามเท่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุดเพื่อทำให้แน่ใจว่าข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ประมวลผลได้ และจัดทำไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ อีกทั้ง ไม่มีข้อจำกัดในการทำสำเนาหรือการใช้ตามกฎหมายภายในประเทศ

3. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยพร้อมใช้งานจำนวนหนึ่งหรือหลายระบบ ซึ่งอาจรวมถึง

(ก) เนื้อหาของสนธิสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมาย และการดำเนินการทางปกครอง

(ข) รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

(ค) รายชื่อองค์กรที่มีอำนาจในเรื่องสิ่งแวดล้อม พร้อมระบุพื้นที่ดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน

- (ง) รายชื่อเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษและตำแหน่งที่ตั้ง
- (จ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและบริการทางระบบนิเวศ
- (ฉ) รายงานทางวิทยาศาสตร์ วิชาการหรือเทคโนโลยี การศึกษาและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษาและสถาบันการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนในประเทศหรือต่างประเทศ
- (ช) แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นเรื่องการสร้างขีดความสามารถระดับชาติ
- (ซ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและตราสารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่สามารถบังคับใช้ได้ และใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานภาครัฐออกให้
- (ฅ) รายการโดยประมาณของขยะมูลฝอยจำแนกตามประเภท และถ้าเป็นไปได้ให้จำแนกตาม ปริมาณที่ตั้งและปี และ
- (ญ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการลงโทษทางปกครองในเรื่องสิ่งแวดล้อม

ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่ามีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยมีลักษณะที่สามารถเข้าถึงบุคคลทุกคนได้ และให้บริการข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และสื่อที่มีการอ้างอิงพิักัดทางภูมิศาสตร์ ตามความเหมาะสม

4. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษโดยให้ครอบคลุมสารมลพิษทั้งทางอากาศ ทางน้ำ ในดิน และใต้ผิวดิน รวมทั้งวัสดุและของเสียในเขตอำนาจศาล การจัดทำทำเนียบนี้จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นระยะตามกำหนด

5. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าในกรณีมีภัยคุกคามซึ่งหน้าอันกระทบต่อสาธารณสุขหรือสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่มีอำนาจต้องเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องตรงกับประเด็นปัญหาทั้งหมดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานผ่านช่องทางที่มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยทันที ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนนำมาตราการไปใช้เพื่อป้องกันหรือจำกัดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ภาคีแต่ละฝ่ายต้องพัฒนาและปฏิบัติตามระบบการแจ้งเตือนล่วงหน้าโดยการใช้กลไกที่มีอยู่

6. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จะส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องพยายามที่จะประกันว่าหน่วยงานที่มีอำนาจได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำขึ้นเป็นภาษาต่าง ๆ ตามที่ช้อยู่ในประเทศนั้น และเตรียมจัดทำรูปแบบทางเลือกซึ่งเป็นที่เข้าใจได้ง่ายสำหรับกลุ่มบุคคลเหล่านั้นเพื่อการใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

7. ภาคีแต่ละฝ่ายควรใช้ความพยายามให้ถึงที่สุดที่จะตีพิมพ์และเผยแพร่รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมระดับชาติตามกำหนดช่วงเวลาอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่เกินห้าปี รายงานดังกล่าวอาจจะประกอบไปด้วย

- (ก) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งแสดงข้อมูลเชิงปริมาณด้วย หากเป็นไปได้

- (ข) การปฏิบัติระดับชาติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภาระผูกพันตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม
- (ค) ความก้าวหน้าในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึง และ
- (ง) ความตกลงเพื่อความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม และภาคเอกชน

รายงานดังกล่าวต้องจัดทำขึ้นในลักษณะที่เข้าใจง่ายให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบต่าง ๆ และมีการกระจายผ่านช่องทางที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงทางวัฒนธรรม ภาคีแต่ละฝ่ายอาจจะเชิญประชาชนให้เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนในรายงานเหล่านี้

8. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นอิสระ ที่คำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ผ่านความเห็นชอบร่วมกันในระดับชาติและระดับสากล ตลอดจนคำนึงถึงตัวชี้วัดร่วม โดยมุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคืบหน้าของการดำเนินนโยบายระดับชาติด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรลุความมุ่งมั่นระดับชาติและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในการทบทวนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย

9. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในสัมปทาน สัญญา ข้อตกลง หรือหนังสืออนุญาตที่ออกให้ อันประกอบด้วยการใช้สินค้า บริการ หรือทรัพยากรสาธารณะ โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ

10. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าผู้บริโภคและผู้ใช้ทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางการ ตรงประเด็น และชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลกระทบต่อสุขภาพ การสนับสนุนการผลิตอย่างยั่งยืน และรูปแบบการบริโภค

11. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องสร้างระบบการจัดเก็บและการจัดการเอกสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอตามกฎหมายเกณฑ์ที่ใช้บังคับ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา

12. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องนำมาตรการสำคัญตามกรอบกฎหมายหรือการบริหารเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปฏิบัติการและความเสี่ยงที่เป็นไปได้ขององค์กร ตลอดจนผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

13. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนบริษัทของรัฐและเอกชนตามขีดความสามารถของตน โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ เพื่อเตรียมการจัดทำรายงานความยั่งยืนที่สะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 7

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจให้เกิดสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน และมุ่งมั่นดำเนินการความร่วมมือแบบเปิดกว้างและเชื่อมโยงทุกมิติในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อความมุ่งประสงค์นั้น บนพื้นฐานของกรอบการดำเนินงานที่มีลักษณะบังคับระหว่างประเทศ

2. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันกลไกความร่วมมือของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบข้อหรือการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับโครงการและกิจกรรม และในกระบวนการอภิปรายอนุญาตอื่น ๆ ที่มีหรืออาจจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงกรณีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพด้วย

3. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบข้อหรือการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน นอกเหนือจากที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้ อันเกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์สาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ กฎ และระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน ซึ่งมีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องยอมรับมาตรการเพื่อประกันว่าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการพิจารณาที่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบได้ อันมีส่วนช่วยสนับสนุนกระบวนการดำเนินงาน ในทำนองเดียวกันนั้น ภาคีแต่ละฝ่ายต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนในช่วงเวลาที่เหมาะสม และครอบคลุมรอบด้านให้แก่ประชาชนอันจะส่งผลต่อสิทธิการเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

5. ระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนจะระบุกรอบเวลาที่เหมาะสมไว้ โดยให้เวลาเพียงพอสำหรับการแจ้งให้ประชาชนทราบ และการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ประชาชนควรได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การเขียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การพูด และวิธีการตามจารีตประเพณี โดยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจง่าย ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

- (ก) ประเภทและลักษณะของการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา และควรใช้ภาษาที่ไม่ใช่เชิงเทคนิคตามความเหมาะสม
- (ข) หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการตัดสินใจ พร้อมทั้งหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ค) ระเบียบวิธีปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่คาดการณ์ได้ ประกอบด้วย วันที่เริ่มต้นและสิ้นสุดกระบวนการ กลไกสำหรับการมีส่วนร่วมกรณีที่ยังคงใช้ วันและสถานที่ของการปรึกษาหารือสาธารณะหรือการประชาพิจารณ์ และ
- (ง) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถให้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาได้ และระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อการขอข้อมูลข่าวสาร

7. สิทธิของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมต้องรวมถึงโอกาสในการนำเสนอข้อสังเกตผ่านช่องทางที่เหมาะสมตามสถานการณ์ของกระบวนการ ก่อนการยอมรับข้อตัดสินใจมาปฏิบัติ หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพิจารณาผลลัพธ์ของกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างรอบคอบ

8. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าประชาชนได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลาที่เหมาะสมทันทีที่มีการตัดสินใจ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ รวมถึงระบุว่ามีให้นำข้อสังเกตของประชาชนมาใช้ในการพิจารณาอย่างไร ข้อตัดสินใจและที่มาต้องได้รับการเปิดเผยสู่สาธารณะและสามารถเข้าถึงได้

9. การเผยแพร่ผลการตัดสินใจอันเป็นผลมาจากการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมควรดำเนินการด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้วิธีการเขียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการพูด และวิธีการตามจารีตประเพณี โดยมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ออกไปนั้นควรประกอบด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติที่กำหนดเพื่ออนุญาตให้ประชาชนลงมือปฏิบัติงานด้านการปกครองและความยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขที่นำมาปรับใช้กับลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และเพศของประชาชน

11. ในกรณีประชาชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงใช้ภาษาหลักที่ต่างไปจากภาษาทางการ หน่วยงานที่มีอำนาจของรัฐต้องทำให้แน่ใจว่าได้อำนวยความสะดวกในการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมแก่บุคคลเหล่านั้น

12. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมและการเจรจาระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตามข้อบังคับการประชุมว่าด้วยการมีส่วนร่วมในแต่ละการประชุม ทั้งนี้ ตามความเหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับชาติว่าด้วยเรื่องในเวทีการประชุมด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยให้เป็นไปตามความเหมาะสม

13. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนการจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการปรึกษาหารือเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือการใช้สถานที่ที่มีอยู่แล้วซึ่งเป็นสถานที่ที่กลุ่มบุคคลและภาคส่วนที่แตกต่างหลากหลายสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการให้ความสนใจเรื่องความคิดเห็นและความรู้ที่แตกต่างกันไปจากความรู้ การเสวนา และการปฏิสัมพันธ์ระดับท้องถิ่น ตามความเหมาะสม

14. หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพยายามบ่งชี้และสนับสนุนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางให้เข้าสู่กลไกการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ในช่วงเวลาที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ด้วยความมุ่งประสงค์เหล่านี้ จึงต้องมีการพิจารณาวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อขจัดอุปสรรคการมีส่วนร่วม

15. ในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศอันเกี่ยวข้องกับสิทธิของกลุ่มชนพื้นเมืองและชุมชนระดับท้องถิ่น

16. หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพยายามบ่งชี้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลกระทบหรืออาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต้องส่งเสริมการปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจงเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มดังกล่าว

17. เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้ อย่างน้อยต้องทำให้ข้อมูลข่าวสารต่อไปนี้เป็นข้อมูลสาธารณะ

- (ก) การอธิบายเรื่องขอบเขตที่ได้รับอิทธิพล และลักษณะทางกายภาพและทางเทคนิคของโครงการหรือกิจกรรมที่เสนอ

- (ข) การอธิบายเรื่องผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโครงการหรือกิจกรรม และเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมสะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
- (ค) การอธิบายเรื่องมาตรการที่คาดการณ์ได้เกี่ยวกับผลกระทบเหล่านั้น
- (ง) บทสรุปของข้อ (ก) (ข) และ (ค) ของวรรคนี้ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่มีลักษณะทางวิชาการ
- (จ) รายงานและความคิดเห็นภาครัฐขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่เสนอต่อหน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
- (ฉ) การอธิบายเรื่องเทคโนโลยีที่มีพร้อมไว้ใช้งานและสถานที่ตั้งทางเลือกสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีการประเมินผล ทั้งนี้ ในกรณีที่มีข้อมูล และ
- (ฉ) การปฏิบัติเพื่อติดตามการดำเนินงานตามมาตรการการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าว

การให้บริการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวข้างต้นแก่ประชาชนตามข้อ 5 วรรค 17 ของความตกลงฉบับนี้ ต้องไม่คิดค่าใช้จ่าย

ข้อ 8

การเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม

1. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องประกันสิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมตามหลักประกันของกระบวนการอันชอบธรรม
2. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องแน่ใจในการเข้าถึงกลไกความยุติธรรมและการปกครองเพื่อคัดค้านและอุทธรณ์ ในกรอบกฎหมายภายในประเทศของตนในส่วนของเนื้อหาสาระและระเบียบวิธีปฏิบัติ ดังนี้
  - (ก) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม
  - (ข) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องสิ่งแวดล้อม และ
  - (ค) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่ส่งผลกระทบหรือสามารถส่งผลกระทบร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม หรือที่ละเมิดต่อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อประกันสิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องพิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ของตน ดังนี้
  - (ก) องค์กรแห่งรัฐที่มีอำนาจในการเข้าถึงความรู้ความชำนาญในเรื่องสิ่งแวดล้อม
  - (ข) ระเบียบวิธีปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสม เป็นสาธารณะ และมีความเป็นกลาง ต้องมีค่าใช้จ่ายไม่สูงเกินไป

- (ค) การดำเนินคดีของรัฐในการป้องกันสิ่งแวดล้อมที่มีผลในทางปฏิบัติเป็นวงกว้างซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ
- (ง) ความเป็นไปได้ในการจัดลำดับมาตรการชั่วคราวเพื่อการระงับไว้ก่อนล่วงหน้า เพื่อป้องกัน ยับยั้งชั่วคราว บรรเทา หรือฟื้นฟูสภาพจากความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
- (จ) มาตรการสนับสนุนการสืบพยานหลักฐานความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมตามความเหมาะสมเท่าที่จะสามารถบังคับใช้ได้ เช่น การทำให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่คู่ความฝ่ายตรงข้าม และภาระการพิสูจน์แบบพลวัต
- (ฉ) กลไกเพื่อปฏิบัติตามและบังคับใช้คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- (ช) กลไกการชดเชยในกรณีที่สามารถบังคับใช้ได้ เช่น การฟื้นฟูสภาพเดิมก่อนที่จะเกิดความเสียหาย การบูรณะซ่อมแซม ค่าสินไหมทดแทน หรือการชำระเงินสำหรับโทษปรับ การชดเชย การรับประกันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก ความช่วยเหลือสำหรับบุคคลผู้ได้รับผลกระทบ และตราสารทางการเงินเพื่อสนับสนุนการชดเชย

4. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความยุติธรรมในคดีด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน ภาคีแต่ละฝ่ายควรกำหนด

- (ก) มาตรการการลดหรือขจัดอุปสรรคการใช้สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรม
- (ข) แนวทางการเผยแพร่สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมและระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจถึงประสิทธิผลของการเผยแพร่
- (ค) กลไกจัดระบบและเผยแพร่คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองตามความเหมาะสม
- (ง) การใช้ประโยชน์การล่ามและการแปลภาษา ที่ไม่ใช่ภาษาทางการกรณีมีความจำเป็นเพื่อการใช้สิทธิ

5. เพื่อให้สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมบังเกิดผล ภาคีแต่ละฝ่ายต้องตอบสนองความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ได้ด้วยการสร้างกลไกการสนับสนุนอย่างเหมาะสม ได้แก่ ความช่วยเหลือทางวิชาการและทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

6. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่า คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองที่นำมาใช้ในคดีด้านสิ่งแวดล้อมและคดีที่มีมูลเหตุอันเป็นที่มาของกฎหมายได้มีการอธิบายไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

7. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมกลไกการระงับข้อพิพาททางเลือกในคดีด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม หรือวิธีการอื่น ที่ป้องกันไม่ให้เกิดกรณีพิพาทหรือระงับกรณีพิพาทดังกล่าว

ข้อ 9

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องประกันความปลอดภัยและการสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรให้สามารถส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อให้สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระปราศจากการคุกคาม การบังคับ และการขาดความมั่นคงปลอดภัย
2. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องถือใช้มาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อยอมรับ ค้ำครอง และส่งเสริมสิทธิทุกประเภทของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ สิทธิในชีวิต สิทธิในบูรณภาพส่วนบุคคล เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก การชุมนุมและการสมาคมโดยสงบ และการเคลื่อนไหวโดยเสรี ตลอดจนความสามารถในการใช้สิทธิการเข้าถึง การคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน หลักรัฐธรรมนูญและแนวคิดพื้นฐานของระบบกฎหมายของประเทศ
3. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องใช้มาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อป้องกัน ตรวจสอบ และลงโทษการโจมตี ภัยคุกคาม หรือการข่มขู่ ซึ่งทำให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมได้รับความเดือดร้อน ขณะที่กำลังใช้สิทธิตามที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้

ข้อ 10

การเสริมสร้างขีดความสามารถ

1. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการสร้างและเสริมสร้างขีดความสามารถระดับชาติ บนพื้นฐานของลำดับความสำคัญและความจำเป็นของประเทศ
2. ภาครัฐแต่ละฝ่ายอาจใช้มาตรการต่อไปนี้ โดยให้สอดคล้องกับขีดความสามารถของประเทศ
  - (ก) อบรมหน่วยงานและข้าราชการเรื่องสิทธิการเข้าถึงด้านสิ่งแวดล้อม
  - (ข) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายสิ่งแวดล้อม และโครงการสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึงและการเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับข้าราชการของรัฐ ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการฝ่ายปกครอง สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนักกฎหมาย
  - (ค) จัดหาเครื่องมือและทรัพยากรให้แก่สถาบันและองค์กรที่มีอำนาจอย่างเพียงพอ
  - (ง) ส่งเสริมการศึกษาอบรมและสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยนอกเหนือจากวิธีการอื่น ให้ดำเนินการผ่านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องสิทธิการเข้าถึงให้แก่นักเรียนในทุกระดับการศึกษา
  - (จ) พัฒนามาตรการเฉพาะสำหรับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง เช่น การจัดให้มีล่ามและนักแปลภาษาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาทางการในกรณีจำเป็น
  - (ฉ) รับทราบความสำคัญของสมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่ให้การอบรมแก่ประชาชน หรือสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึง และ
  - (ช) เสริมสร้างขีดความสามารถในการรวบรวม เก็บรักษา และประเมินข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อ 11

ความร่วมมือ

1. ภาศึท้ห้หลายต้องร่วมมือกันเสริมสร้างขีดความสามารถระดับชาติของตนให้เข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ภาศึท้ห้หลายต้องพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็กจากภูมิภาคละตินอเมริกาและแคริบเบียน
3. ด้วยความมุ่งหมายในการดำเนินการตามวรรค 2 ของข้อนี้ ภาศึท้ห้หลายต้องส่งเสริมกิจกรรมและกลไกต่าง ๆ เช่น
  - (ก) การเสวนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ ความช่วยเหลือทางเทคนิค การศึกษา และสถานที่สังเกตการณ์
  - (ข) การพัฒนา การแบ่งปัน และการดำเนินการให้เป็นไปตามสื่อและโครงการการศึกษา การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรู้
  - (ค) การแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณโดยความสมัครใจ แนวทางการปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติที่ดี และเป็นมาตรฐาน และ
  - (ง) คณะกรรมการ สภา และที่ประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาจากหลายภาคส่วนเพื่อหารือเรื่องกิจกรรมและลำดับความสำคัญของความร่วมมือ
4. ภาศึท้ห้หลายต้องสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนกับรัฐในภูมิภาคอื่น องค์การระหว่างรัฐบาล องค์การพัฒนาเอกชน องค์การวิชาการ และองค์การเอกชน ตลอดจนองค์การภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้
5. ภาศึท้ห้หลายยอมรับว่าความร่วมมือและการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระดับภูมิภาคต้องได้รับการส่งเสริมในทุกด้านของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายอันส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ 12

หน่วยงานส่วนกลาง

ภาศึท้ห้หลายต้องมีหน่วยงานส่วนกลางด้านสิทธิการเข้าถึงซึ่งเป็นหน่วยงานเสมือนจริงและสามารถเข้าถึงได้ในระดับสากล บริหารงานโดยคณะกรรมการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Economic Commission for Latin America and the Caribbean) ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ และอาจรวมถึงมาตรการทางนโยบาย มาตรการทางปกครอง มาตรการทางกฎหมาย จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่ดี

ข้อ 13

การดำเนินการระดับชาติ

ภาศึแต่ละฝ่ายมุ่งมั่นที่จะจัดหาทรัพยากรสำหรับกิจกรรมระดับชาติที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีอื่นเกิดจากความตกลงฉบับนี้

ข้อ 14

กองทุนตามความสมัครใจ

1. กองทุนตามความสมัครใจก่อตั้งขึ้นโดยความตกลงนี้ เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดหาเงินทุนในการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีเป็นผู้กำหนดภาระหน้าที่ของกองทุน
2. ภาคีทั้งหลายอาจร่วมกันบริจาคเงินช่วยเหลือโดยสมัครใจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
3. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอาจหาทางที่จะให้ได้มาซึ่งเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ตามข้อ 15 วรรค 5 (ข) ของความตกลงฉบับนี้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้

ข้อ 15

การประชุมสมัชชาประเทศภาคี

1. การประชุมสมัชชาประเทศภาคีได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยความตกลงนี้
2. เลขานุการบริหารประจำคณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียนต้องเรียกประชุมสมัชชาประเทศภาคีครั้งแรกภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่ความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ จากนั้น ที่ประชุมจะมีมติกำหนดช่วงเวลาจัดการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญเป็นระยะสม่ำเสมอ
3. การประชุมสมัชชาประเทศภาคีสมัยวิสามัญต้องจัดขึ้นในกรณี que เห็นว่ามีความจำเป็น
4. ในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีครั้งแรก ที่ประชุมพึงปฏิบัติดังนี้
  - (ก) อภิปรายและรับรองข้อบังคับการประชุมโดยฉันทามติ รวมถึงวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมที่มีวาระสำคัญ และ
  - (ข) อภิปรายและรับรองบทบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้โดยฉันทามติ
5. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีต้องตรวจสอบและส่งเสริมการดำเนินงาน และประสิทธิผลของความตกลงฉบับนี้เพื่อดำเนินการดังนี้
  - (ก) ที่ประชุมโดยฉันทามติให้จัดตั้งองค์กรสาขากรณี que เห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้
  - (ข) ที่ประชุมต้องรับและพิจารณารายงานและข้อเสนอแนะจากองค์กรสาขา
  - (ค) ประเทศภาคีต้องแจ้งให้ที่ประชุมสมัชชาฯ ทราบถึงมาตรการที่ใช้ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
  - (ง) ที่ประชุมอาจจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับประเทศภาคีเกี่ยวกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้

- (จ) ที่ประชุมต้องจัดทำและรับรองพิธีสารภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้ตามความเหมาะสม เพื่อเตรียมการในเรื่องการลงนามภายหลัง การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ และการภาคยานุวัติ
- (ฉ) ที่ประชุมต้องตรวจสอบและรับรองข้อเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมความตกลงฉบับนี้ตามบทบัญญัติข้อ 20 ของความตกลงฉบับนี้
- (ช) ที่ประชุมต้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติและวิธีการระดมทรัพยากรทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
- (ซ) ที่ประชุมต้องตรวจสอบและรับรองมาตรการเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ และ
- (ฅ) ที่ประชุมต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ความตกลงฉบับนี้กำหนด

ข้อ 16

สิทธิในการออกเสียงลงคะแนน

ภาคีแต่ละประเทศมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียง

ข้อ 17

สำนักงานเลขาธิการ

1. เลขานุการบริหารประจำคณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านเลขานุการตามความตกลงฉบับนี้กำหนด
2. สำนักงานเลขาธิการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - (ก) เรียกประชุมและจัดการประชุมสมัชชาประเทศภาคีและองค์กรสาขา ตลอดจนให้บริการที่จำเป็น
  - (ข) ให้ความช่วยเหลือด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถแก่ประเทศภาคีตามที่มีการร้องขอ รวมถึงการแบ่งปันประสบการณ์และข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการจัดกิจกรรมตามข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 ของความตกลงฉบับนี้
  - (ค) กำหนดแผนการจัดการด้านการบริหารและการปฏิบัติตามสัญญาที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ภายใต้คำแนะนำทั่วไปของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี และ
  - (ง) ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการอื่นใดตามที่กำหนดในความตกลงฉบับนี้ และหน้าที่อื่นใดตามที่ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีกำหนด

ข้อ 18

คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานและการปฏิบัติตามความตกลง

1. คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานและการปฏิบัติตามความตกลง จัดตั้งขึ้นในฐานะองค์กรสาขาของการประชุมสมัชชาประเทศภาคี เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ และเพื่อส่งเสริมประเทศภาคีในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีต้องกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับโครงสร้างและภาระหน้าที่ของคณะกรรมการในการประชุมครั้งแรก

2. คณะกรรมการต้องมีคุณลักษณะของการเป็นที่ปรึกษาและมีความโปร่งใส ไม่มีลักษณะเป็นปรปักษ์ ไม่เกี่ยวข้อง กับศาลหรือตุลาการ และไม่มีลักษณะเป็นการลงโทษ อีกทั้งยังต้องพิจารณาทบทวนการปฏิบัติให้มีความสอดคล้อง กับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ และจัดทำข้อเสนอแนะตามข้อบังคับการประชุมซึ่งที่ประชุมสมัชชาประเทศ ภาคีได้กำหนดไว้ อีกทั้งพิจารณาทบทวนการประกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมที่สำคัญ และการให้ ความสนใจเป็นพิเศษกับขีดความสามารถระดับชาติและสถานการณ์แวดล้อมของประเทศภาคี

ข้อ 19

การระงับข้อพิพาท

1. กรณีเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศภาคีสองประเทศ หรือมากกว่า เกี่ยวกับการตีความหรือการบังคับใช้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีดังกล่าวต้องหาทางออกด้วยการเจรจาหรือด้วยวิธีการระงับข้อพิพาทอื่นใดที่ประเทศภาคี ยอมรับให้นำมาใช้กับข้อพิพาท

2. กรณีมีการลงนาม การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ หรือการภาคยานุวัติความตกลงฉบับนี้ หรือในเวลาใดก็ตามหลังจากนี้ สำหรับกรณีที่ข้อพิพาทไม่อาจระงับได้ด้วยวิธีการตามวรรค 1 ของข้อนี้ ประเทศ ภาคีฝ่ายหนึ่งอาจแจ้งไปยังหน่วยงานหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความตกลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ประเทศตนยอมรับวิธีการระงับข้อพิพาทข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อต่อไปนี้โดยสภาพบังคับที่สัมพันธ์กับประเทศ ภาคีใดที่ยอมรับพันธกรณีเดียวกัน ดังนี้

(ก) การเสนอข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

(ข) การตัดสินชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามระเบียบวิธีการซึ่งที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีจะกำหนด ขึ้น

3. กรณีที่ประเทศภาคีซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกันยอมรับวิธีการระงับข้อพิพาททั้งสองวิธีตามที่ปรากฏใน วรรค 2 ของข้อนี้ การดำเนินการอาจจะเพียงแค่ออกข้อพิพาทนั้นไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หากประเทศภาคีไม่ เห็นชอบเป็นอย่างอื่น

ข้อ 20

การแก้ไข

1. ประเทศภาคีอาจเสนอขอแก้ไขความตกลงฉบับนี้

2. การแก้ไขความตกลงฉบับนี้ต้องผ่านการรับรองของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี โดยสำนักงานเลขาธิการต้อง แจ้งให้ประเทศภาคีทั้งหลายทราบถึงการแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอ เป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือนก่อนการ

ประชุมที่จะจัดขึ้นเพื่อรับรองการแก้ไขตามที่เสนอ สำนักงานเลขาธิการยังต้องแจ้งเรื่องการแก้ไขตามที่ได้รับ การเสนอไปยังผู้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ และแจ้งไปยังผู้เก็บรักษา (Depository) เพื่อเป็นข้อมูล

3. ประเทศภาคีทั้งหลายต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ข้อแก้ไขความตกลงฉบับนี้ที่เสนอมายอมรับได้ กรณี ที่ความพยายามดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จ การแก้ไขต้องผ่านการรับรองของที่ประชุมด้วยคะแนนเสียงข้างมาก จำนวนสามในสี่ของประเทศภาคีที่อยู่ออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุม

4. หน่วยงานหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความตกลงต้องแจ้งเรื่องการแก้ไขที่ผ่านความเห็นชอบไปยังประเทศ ภาคีทุกประเทศเพื่อการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบ

5. ต้องแจ้งให้ผู้เก็บรักษาเรื่องที่เป็นข้อพิพาททราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบความตกลงฉบับแก้ไข โดยความตกลงฉบับแก้ไขที่ผ่านการรับรองแล้วตามวรรค 3 ของ ข้อนี้ ต้องมีผลบังคับใช้แก่ประเทศภาคีที่ยินยอมผูกพันในความตกลงที่แก้ไขโดยให้มีผลบังคับเมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่ประเทศภาคีของความตกลงนี้จำนวนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนที่มี ณ วันที่มีการรับรองการแก้ไข ได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้น การ บังคับใช้ความตกลงฉบับแก้ไขสำหรับประเทศภาคีที่ยินยอมผูกพันในความตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจะมีผลบังคับ เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่ประเทศภาคีนั้นได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการให้ ความเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมเรียบร้อยแล้ว

ข้อ 21

การลงนาม การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ และการภาคยานุวัติ

1. ความตกลงฉบับนี้เปิดให้ประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ตามรายชื่อที่ปรากฏในภาคผนวก 1 ได้ลงนาม ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2563

2. รัฐที่ลงนามในความตกลงฉบับนี้ต้องดำเนินการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งได้ เปิดให้มีการภาคยานุวัติสำหรับประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ตามรายชื่อที่ปรากฏในภาคผนวก 1 ที่ยังไม่ได้ลงนามตั้งแต่วันที่ปิดการลงนาม ทั้งนี้ ต้องมีการส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ และภาคยานุวัติสารไปยังผู้เก็บรักษา

ข้อ 22

การมีผลบังคับใช้

1. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่มีการส่งมอบภาคยานุวัติสาร ตราสารการ ยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารของรัฐลำดับที่ 11

2. สำหรับแต่ละรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน ยอมรับ หรือให้ความเห็นชอบความตกลงฉบับนี้ หรือยอมรับหลังจากการส่ง มอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารของรัฐลำดับที่ 11 ความ

ตกลงฉบับนี้ย่อมมีผลบังคับใช้เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่รัฐดังกล่าวได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร

ข้อ 23

ข้อสงวน

ความตกลงฉบับนี้ไม่มีข้อสงวน

ข้อ 24

การถอนตัว

1. หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้แก่รัฐภาคีใดครบ 3 ปี รัฐภาคีนั้นจะถอนตัวออกจากความตกลงเมื่อใดก็ได้ โดยการยื่นหนังสือแจ้งให้ทราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้เก็บรักษา
2. การถอนตัวดังกล่าวจะมีผลเมื่อครบ 1 ปี นับจากวันที่ผู้เก็บรักษาได้รับหนังสือแจ้งการถอนตัว หรือมีผลในวันถัดจากนั้นตามที่ระบุในหนังสือแจ้งการถอนตัว

ข้อ 25

ผู้เก็บรักษา

เลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้มีหน้าที่เก็บรักษาความตกลงฉบับนี้

ข้อ 26

ข้อความรับรองความถูกต้อง

ต้นฉบับของความตกลงนี้ได้รับการส่งมอบให้แก่เลขาธิการสหประชาชาติ โดยข้อความภาษาสเปนและภาษาอังกฤษมีความถูกต้องตรงกัน

เพื่อเป็นสักขีพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง ได้ลงนามความตกลงฉบับนี้

จัดทำขึ้น ณ เมืองเอสคาซู คอสตาริกา วันที่ สี่ มีนาคม สองพันสิบแปด

ภาคผนวก 1

- แอนติกาและบาร์บูดา
  - อาร์เจนตินา
  - บาฮามาส
  - บาร์เบโดส
  - เบลีซ
  - โบลิเวีย (รัฐพหุชนชาติ)
  - บราซิล
  - ชิลี
  - โคลอมเบีย
  - คอสตาริกา
  - คิวบา
  - โดมินิกา
  - สาธารณรัฐโดมินิกัน
  - เอกวาดอร์
  - เอลซัลวาดอร์
  - เกรเนดา
  - กัวเตมาลา
  - กายอานา
  - เฮติ
  - ฮอนดูรัส
  - จาเมกา
  - เม็กซิโก
  - นิการากัว
  - ปานามา
  - ปารากวัย
  - เปรู
  - เซนต์คิตส์และเนวิส
  - เซนต์ลูเชีย
  - เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์
  - ซูรินาม
  - ตรินิแดดและโตเบโก
  - อูรุกวัย
  - เวเนซุเอลา
- (สาธารณรัฐโบลีเวียแห่งเวเนซุเอลา)